

รายงานการผลการวิจัยนวัตกรรม

แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (BEST PRACTICE)

ภายใต้โครงการ INNOVATION FOR THAI EDUCATION (IFTE)
นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร

เรื่อง

กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐาน
ร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

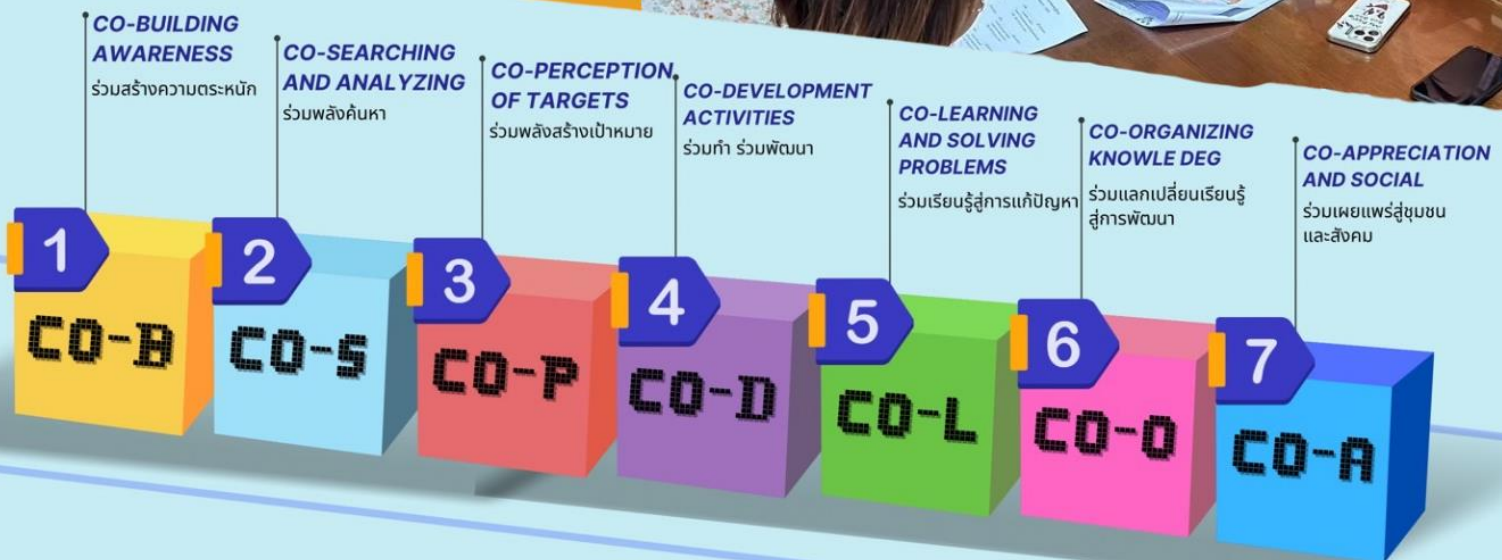
ประเภทนวัตกรรม

ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา

นางสาวสุทรีณี แก้ววิไล

รองผู้อำนวยการสถานศึกษา

โรงเรียนราชดำริ

รายงานการผลการวิจัยนวัตกรรมแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (BEST PRACTICE)
ภายใต้โครงการ INNOVATION FOR THAI EDUCATION (IFTE)
นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร
เรื่อง กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐาน
ร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ประเภทนวัตกรรม ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา

นางสาวสุทธินี แก้ววิไล
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา

โรงเรียนราชดำริ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

โรงเรียนราชดำริ ได้จัดทำโครงการกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เป็นการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มบริหารวิชาการ โรงเรียนราชดำริ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ตามแนวคิด Active learning โรงเรียนราชดำริ และเพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ตามแนวคิด Active learning โรงเรียนราชดำริ ประจำปีการศึกษา 2566 อีกทั้งเป็นหลักฐานที่สำคัญในการแก้ไขและส่งเสริมพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ข้อมูลในการนิเทศสามารถบอกประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน เพื่อยกระดับคุณภาพทางการศึกษาสู่ผู้เรียนให้มากที่สุด ขอขอบคุณ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ดำเนินงานตามได้รับมอบหมายส่งผลให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดี

โรงเรียนราชดำริ

มิถุนายน 2567

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
1. ชื่อนวัตกรรม	1
2. ผู้สร้างนวัตกรรม	1
3. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม	1
4. ประเภทของนวัตกรรม	1
5. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
6. วัตถุประสงค์	9
7. กลุ่มเป้าหมาย	9
8. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้	9
9. การออกแบบนวัตกรรม	10
10. วิธีดำเนินการ	18
11. ผลการสร้างนวัตกรรมหรือพัฒนานวัตกรรม	24
12. การเผยแพร่วัตกรรม	29
13. การรับรองนวัตกรรม	30
14. เอกสารอ้างอิง	31
15. ภาคผนวก	33
- เครื่องมือการนิเทศการสอน	33
- พัฒนาครูการจัดการเรียนรู้ Active Learning และ PLC	36
- การนำผลการนิเทศภายในไปใช้ปรับปรุงและใช้พัฒนา	37

แบบรายงานการสร้างนวัตกรรมแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (BEST PRACTICE)

1. **ชื่อนวัตกรรม** กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐาน ร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

2. ผู้สร้างนวัตกรรม

ชื่อ นางสาวสุทธินี แก้ววิไล ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
โรงเรียนราชดำริ

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

เบอร์โทรศัพท์ : 061-6939514

E-mail : sutthinee1311@gmail.com

Line ID : 0616939514

3. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

- แสวงหานวัตกรรม/แบบอย่างที่ดีจากแหล่งต่าง ๆ ที่เคยมีผู้สร้างไว้ แล้วนำมาปรับปรุงพัฒนาต่อยอด
 การสร้างนวัตกรรมใหม่

4. ประเภทของนวัตกรรม

- การบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียนรู้ การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

5. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 16 การปฏิรูปประเทศ จ. ด้านการศึกษา (1) ให้สามารถเริ่มดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา ตามมาตรา 54 วรรคสอง เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สมกับวัยโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (4) ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัด และปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุ เป้าหมายดังกล่าว โดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่ (สำนักงานเลขาธิการสภา ผู้แทนราษฎร, 2560) ที่สำคัญคือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีบทบัญญัติและหลักการหลายส่วนที่แตกต่างไปจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ผ่าน มา ทั้งในส่วนของอำนาจหน้าที่ของสถาบันหลักสามฝ่าย ได้แก่ บริหาร นิติบัญญัติ และตุลาการ ตลอดจนองค์กรอิสระ อีกทั้งมีการเพิ่มเติมหมวดใหม่ เช่น หมวดว่าด้วยหน้าที่ของรัฐ และหมวด ว่าด้วยการปฏิรูปประเทศ ซึ่งไม่เคยปรากฏในรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ ดังนั้น การศึกษา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 นอกจากจะเป็นการเรียนรู้กติกาใหม่ของ ประเทศแล้ว ยังเป็นการเรียนรู้ถึงรูปแบบการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการประชาธิปไตยของ ประเทศรวมถึงเพิ่มเติมภารกิจ ในการให้บริการทางวิชาการในสถานศึกษาอีกด้วย (คณะอนุกรรมการจัดทำองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย ใน คณะกรรมการบริหารจัดการความรู้ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560)

ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ มีแนวคิดในการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560 – 2579 โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้ เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทปัญญาของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ 3) เพื่อพัฒนาสังคมให้เป็น สังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนา ประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับ ดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง โดยการจัดการศึกษาให้ บรรลุวัตถุประสงค์ข้างต้น การศึกษาจึงเน้นเป้าหมายด้านผู้เรียน โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มี คุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะ คือ 3R ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetic) และ 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking & Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity & Innovation) ทักษะ ด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Teamwork & Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communication, Information & Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing & ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และ ทักษะการเรียนรู้ (Career & Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2560 : ฉ)

การศึกษาจึงมีบทบาทความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ จึงต้องเร่งดำเนินการปฏิรูป การศึกษาให้ก้าวสู่การจัดการเรียนรู้ที่ทันต่อความเปลี่ยนแปลง ครูจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะมีส่วนใน การขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนา ศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มี ทักษะและคุณลักษณะ พื้นฐานของพลเมืองไทย และทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐาน วิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตาม ศักยภาพ พัฒนาระบบการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน รวมทั้งพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานที่ กำหนด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2560 : ฉ-ฎ) ได้มีการกำหนด 6 จุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการในการปฏิรูปการศึกษาไว้ใน 6 ยุทธศาสตร์ โดยในยุทธศาสตร์ข้อที่ 2 ที่มุ่งเน้นในเรื่องของการผลิตพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ที่มุ่งหวังให้มีการผลิตครู ได้สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท และมีสมรรถนะตาม มาตรฐานวิชาชีพ สามารถใช้ศักยภาพในการสอนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งตอบสนอง การพัฒนาในด้าน คุณภาพในข้อที่ 3 ที่มุ่งผลิตและการพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของการ

พัฒนา ประเทศ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางการแข่งขัน ตลอดจนมีองค์ความรู้เทคโนโลยี นวัตกรรม การสนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านคุณภาพและการตอบโจทย์ บริบทที่เปลี่ยนแปลง (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12: ก)

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Bascd Manlaguncnt : SBM) เป็นรูปแบบการบริหารที่มีการกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลางหรือเขตพื้นที่การศึกษาไปยังสถานศึกษาโดยตรง ให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารโรงเรียนแบบเบ็ดเสร็จ มีความเป็นอิสระและค่องตัวในการตัดสินใจในการบริหาร ในทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของสถานศึกษา ทั้งด้านหลักสูตร ด้านงบประมาณ การบริหารบุคคลผลของการบริหารทั่วไป โดยอยู่บนพื้นฐานการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 5 ด้าน คือ 1) หลักการกระจายอำนาจ 2) หลักการมีส่วนร่วม 3) หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน 4) หลักการบริหารตนเอง และ 5) หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและให้มีการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการโรงเรียน (อุทัย บุญประเสริฐ , 2546, หน้า 1-3) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด มาตรา 9 ได้กำหนดหลักการระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลัก 6 ประการ ดังนี้ 1) มีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ 2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา 4) มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาและการพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 5) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา 6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชนองค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น โดยเน้นให้มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 11)

ดังนั้น เพื่อให้รับต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545) หมวดที่ 4 มาตราที่ 22 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็ม ตามศักยภาพ และมาตรฐานที่ 24 1) การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและ ความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะกระบวนการคิดการ 3 จัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการ อ่าน และเกิดการใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การจัดการศึกษายุคศตวรรษที่ 21 จึงต้องเชื่อมโยงกับ กระบวนการทางสังคม และระบบเศรษฐกิจที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ และต้องสอดคล้องกับความ เจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่อง ระบบการศึกษาแบบเดิมที่เน้นความรู้ ทำให้ความรู้ไม่อาจพัฒนากับการปฏิบัติมี คุณภาพรอบด้านได้ การจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้จึงต้องเปลี่ยนแปลงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น การจัดการ

ศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงยึดผลลัพธ์ ทั้งด้านความรู้ในวิชาแกนหลักและทักษะแห่ง ศตวรรษใหม่ ซึ่งมีคุณค่า มีประโยชน์ยิ่งต่อมนุษย์ ทั้งในวัยเรียนและวัยทำงาน ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จะช่วยเตรียมความพร้อมให้นักเรียนรู้จักคิด เรียนรู้ ทำงาน แก้ปัญหา สื่อสาร และร่วมกันทำงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อชีวิต (วีชรา เล่าเรียนดี, ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง, อรพิน ศิริสัมพันธ์ 2560 : 15) การปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนจึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการ เรียนรู้ (learning skills) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความรู้ ความสามารถ และทักษะที่ จำเป็นเพื่อเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมี ประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาจึงดำเนินไปในรูปแบบของการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ทางการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนเป็นผู้แสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลาประกอบกับปัจจุบันมีองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นอย่างมากมายทำให้เนื้อหาวิชาที่มีมากเกินไปที่จะเรียนรู้ใน ห้องเรียนได้หมด ซึ่งการสอนแบบเดิมด้วยกันพูดบอกเล่า ผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ความสามารถที่ ได้จากการเรียนในชั้นเรียนไปปฏิบัติได้ดี ดังนั้นจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ของครูให้ ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกเทคโนโลยี จากผู้สอนที่มีบทบาทเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ชี้แนะวิธีการหาความรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถแสวงหาความรู้และ ประยุกต์ใช้ทักษะต่าง ๆ จนเกิดการสร้างความเข้าใจสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ส่งผลต่อการ เรียนรู้ที่มีความหมาย (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2545, สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเติม, 2545, ทิศนา แคมมณี, 2548, สมบัติ ทิพพากร, 2550) จาก การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้ตรงกับ ยุทธศาสตร์ของชาติ และตรงกับจุดเน้นของโรงเรียนโดยลำดับความสำคัญพื้นฐาน

จากรายงานผลการนิเทศการเรียนการสอนของกลุ่มบริหารงานวิชาการ โรงเรียนราชดำริ พบว่า การดำเนินการนิเทศภายในไม่เป็นไปตามขั้นตอนกระบวนการ ขาดการประชุมวางแผนเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนา ครูและบุคลากรไม่เข้าใจในการปฏิบัติการนิเทศภายใน ทำให้การปฏิบัติการนิเทศภายในไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังขาดเครื่องมือในการนิเทศภายใน ทำให้การนิเทศภายในไม่แน่นอน ไม่เป็นระบบ ขาดความต่อเนื่อง การวัดผลและประเมินผลการนิเทศภายในยังขาดเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ส่งผลให้สถานศึกษาไม่ทราบความก้าวหน้าและปัญหาที่เกิดจากการนิเทศภายใน นอกจากนี้ด้วยภาระงานที่มากขึ้นทำให้ครูและบุคลากรไม่ให้ความสำคัญกับการนิเทศภายใน ซึ่งทำให้การนิเทศภายในไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรจากปัญหาดังกล่าวส่งผลให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนราชดำริ ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ เห็นได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนราชดำริ ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ปีการศึกษา 2565 มีค่าลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2564

จากปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่จะนำมาแก้ปัญหาการเรียนของผู้เรียน โดยการนำวิธีการ จัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมเทคโนโลยีและการเรียนรู้ของผู้เรียนใน ศตวรรษที่ 21 จากผู้สอน คือ ผู้ถ่ายทอดปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ชี้แนะวิธีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองให้สามารถแสวงหาความรู้และประยุกต์ใช้ทักษะต่าง ๆ สร้างความเข้าใจเกิดองค์ความรู้ด้วยตนเอง เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย คือ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก หรือ การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Active Learning ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นพัฒนา

กระบวนการ 6 เรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงความรู้สู่การปฏิบัติ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ที่กระตุ้นส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และ ผู้เรียนกับผู้สอน การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ซึ่งถือเป็นการจัดการเรียนการสอนประเภท หนึ่งในที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน (สิริพร ปาณาวงษ์, 2560) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก หรือ การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามปรัชญาการศึกษาแนวพิพัฒนานิยม (Progressivism) ซึ่งมี จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) เป็นนักคิดคนสำคัญ ที่มีจุดเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้คิด เป็นผู้ไตร่ตรองสะท้อน ความคิด และเป็นผู้ปฏิบัติ (Learning by doing) อยู่บนพื้นฐานทฤษฎีกลุ่มความคิดความเข้าใจ (Cognitivism) กลุ่มสร้างความรู้ (Constructivism) เป็นต้น หลักการดังกล่าวก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มี ความหมาย และเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545) หมวดที่ 4 การจัดการเรียนรู้ ที่กล่าวถึง การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ตั้งอยู่บนฐานคิดของการเรียนรู้เชิงรุก ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงให้ตัวผู้เรียนไปในแนวทางที่ดีขึ้น สามารถยกระดับความรู้ความสามารถ และเจตคติต่อวิชาและต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ โดยการคัดเลือกรูปแบบ วิธีสอน เทคนิค การสอน และแนวการสอน หรือกลยุทธ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (วัชรรา เล่าเรียนดี, ประณัฐ กิจรุ่งเรือง, อรพิน ศิริสัมพันธ์ 2560 : 65-66)

ในการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูจึงสามารถดำเนินการ ในหลายรูปแบบ เช่นการประชุมเชิงปฏิบัติการ การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การใช้ระบบพี่เลี้ยง การโค้ชและการจัดการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น จากการศึกษาทบทวนเอกสาร และผลการวิจัยของ ฉวีวรรณ ท่าไม้สุข (2558 : 6) เรื่อง การโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการ เรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ พบว่า การโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Coaching) เป็นกระบวนการร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเองและเพื่อนร่วมวิชาซีฟโดย ร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ใช้พื้นฐานการช่วยเหลือกันและกัน ในการทำงานไตร่ตรองสะท้อนความคิด พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา ของ Joyce Showers (1996) ที่พบว่า การพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้ของอาจารย์ โดยการใช้คำ บรรยายจากการฝึกอบรมที่จัดขึ้นเป็นครั้งคราว ไม่เพียงพอที่จะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาความรู้ ทักษะ และสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดยนำกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนมาช่วยในการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นวิธีการที่อยู่บนพื้นฐานของความ เชื่อและแนวคิดของการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนครู การสังเกตการสอน และการให้ข้อมูล ย้อนกลับ จะทำให้ครูมีความรู้และทักษะใหม่ไปปฏิบัติด้วยความมั่นใจ พัฒนาสมรรถนะการสอนของ ตนเองให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนจะมีผลการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ วัชรรา เล่าเรียนดี (2556 : 291) ที่ได้กล่าวถึง การโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ว่าเป็นการเรียนรู้และการ พัฒนาวิชาซีฟ เป็นวิธีการส่งเสริมให้ครูและเพื่อนครูได้ไตร่ตรองและสะท้อนความคิดผ่านการสนทนา พูดคุยเกี่ยวกับการศึกษารวมทั้งฝึกฝนและ พัฒนาการการใช้ความคิดที่เกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนของตนเองการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อการ ปฏิบัติงาน ซึ่งกระบวนการในการพัฒนากระบวนการเรียน

การสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ คือ กระบวนการนิเทศ ซึ่ง ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2557) กล่าวถึง ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาไว้ว่า ครู และบุคลากรทางการศึกษาจึงมีความจำเป็นที่ต้องปรับปรุงตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง 8 ของสังคมโดยใช้กระบวนการนิเทศเข้ามาช่วยในการพัฒนาคน และพัฒนางานให้เกิดคุณภาพทั้งยัง เป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดคุณภาพและบรรลุเป้าหมาย โดยมีขอบข่ายของการนิเทศการศึกษามุ่งรักษาและควบคุมมาตรฐานการศึกษาของประเทศ ลักษณะ กิจกรรมการนิเทศเป็นการกระตุ้น อำนวยความสะดวกหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้วย วิธีการที่เหมาะสมเพื่อเป็นการประสานงานให้เกิดประสิทธิภาพในสถานศึกษา การโค้ช (Coaching) เป็นการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ เป็นวิธีการส่งเสริมให้ครูและ เพื่อนครูได้ไตร่ตรองและสะท้อนความคิดผ่านการสนทนาพูดคุยเกี่ยวกับการศึกษารวมทั้งฝึกฝนและ พัฒนาการการใช้ความคิดที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของตนเอง การเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อการปฏิบัติงาน (วัชรา เล่าเรียนดี, 2556 : 291) ซึ่ง สอดคล้องกับ G Poweell, M Chambers, G Baxter (อ้างถึงใน บุญญฤทธิ์ ปิยะศรี, 2556) ที่ได้ให้ ความหมายเกี่ยวกับการโค้ชไว้ว่าหมายถึงวิธีการสอนการทำงานระหว่างเพื่อนครูเพื่อสนับสนุน และ ส่งเสริมการพัฒนางานให้กับเพื่อนร่วมงานให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลแก่ผู้เรียน Julie Boyd (อ้างถึงใน บุญญฤทธิ์ ปิยะศรี, 2556) ได้ให้ความหมายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการโค้ชหมายถึง รูปแบบในการให้คำปรึกษาแนะนำที่มีประสิทธิภาพเป็นการสนทนาที่ได้รับการออกแบบมาเพื่อช่วยให้ ครูผู้สอนสามารถขยายผลการเรียน เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาให้เกิดผลสำเร็จแก่ผู้เรียน ซึ่งรูปแบบการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เป็นกระบวนการนิเทศที่เพื่อนครูสองคนจับคู่หรือรวมกันเป็น กลุ่มเพื่อปรับปรุงและพัฒนากิจการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้วยเทคนิควิธีสอนหรือรูปแบบการ สอนรูปแบบหนึ่งที่มีความเหมาะสม มีการสังเกตการสอน การให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกัน ซึ่งการ นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนสามารถทำได้ง่ายนอกเหนือจากเพื่อนครูด้วยกันแล้วการร่วมมือร่วมใจทำ ในเรื่องเดียวกัน เพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของกันและกัน การโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน สามารถนำกระบวนการนิเทศการสอนแบบต่าง ๆ มาใช้ได้ เพียงแต่ผู้นิเทศคือเพื่อนครูที่ร่วมโครงการ และผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศจนกว่าจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ร่วมกันซึ่งการนิเทศแบบ เพื่อนช่วยเพื่อนสามารถนำมาใช้เพื่อเกิดความคุ้นเคยทั้ง 2 ฝ่ายคือครูและทำหน้าที่โค้ชโดยร่วมกัน ปฏิบัติ(วัชรา เล่าเรียนดี, 2556)

จากเหตุผลดังกล่าวครูจึงต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ มีความกระตือรือร้นที่จะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนด้วยความจริงใจ ปรับวิธีการทำงาน ด้วยการอุทิศตนเองต่อการจัดการศึกษา มีความวิริยะ อุตสาหะ อดทน และเป็นแบบอย่างที่ดี แก่ผู้เรียน เยาวชน รวมทั้งการประเมินผู้เรียนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร มีการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนให้เหมาะสมกับสภาพจริงของผู้เรียนที่ถูกประเมิน เพื่อให้ ผู้เรียนได้รับการประเมินและทราบผลการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนพบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งความสามารถในเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดไม่เป็นตามมาตรฐานวิชาชีพครูทั้งในสาระความรู้ ความเข้าใจ และสมรรถนะในการวัดและประเมินการศึกษา โดยเฉพาะกลุ่มครูผู้ช่วยยังขาด ความสามารถในการวิเคราะห์ตัวชี้วัดเพื่อมาออกแบบการ

วัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้น เรียน รวมทั้งมีความต้องการที่จะได้รับการนิเทศติดตามให้ความช่วยเหลือในเรื่องการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน จากผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องอย่างประจำและต่อเนื่อง เพื่อนำผลที่ได้จากการนิเทศ นั้นไปปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนต่อไป

การนิเทศการศึกษา นับว่ามีบทบาทสูงมากในการที่จะช่วยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะสูงเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะตามที่สังคมและประเทศชาติต้องการ ระบบการนิเทศการศึกษา เป็นระบบสนับสนุนการเรียนรู้และการบริหาร การศึกษาที่มีความสำคัญในการเป็นเพื่อนร่วม ทาง ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพผู้เรียนภายใต้บรรยากาศแห่งความ เป็นกัลยาณมิตรช่วยสร้างเสริมสร้างขวัญกำลังใจ ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา มีความชัดเจน ตัดสินใจ ถูกต้องในการบริหาร การศึกษาให้ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนโดยตรง ช่วยให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพถูกต้องตามหลักวิชาการส่งผลต่อผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งความรู้ ความสามารถ เจตคติและมีคุณธรรม (ไพฑูริย์ ทิพย์สุข, 2551) ดังที่ จักรพรรดิ วิชา กล่าวไว้ว่า การให้ความรู้แก่ครู โดยไม่มีการติดตามดูแลช่วยเหลือ ครูจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่ ๆ ยากมากและในการที่จะให้ครูพัฒนาได้นั้นต้องอาศัยวิธีการหลายวิธีและวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ครู สามารถปรับปรุงพัฒนาตนเอง พัฒนางานในวิชาชีพของตนเองได้อย่างต่อเนื่องและเกิด ประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้เรียนในที่สุด คือ การนิเทศการสอนที่มุ่งเน้นการปรับปรุง พัฒนาการเรียน การสอนโดยตรง ซึ่งเป็นการนิเทศที่เป็นรายบุคคลและรายกลุ่มที่สอดคล้องกับปัญหาและ ความต้องการของครูและโรงเรียน

จากการศึกษาขอบข่ายเป้าหมายและกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนราชดำริ พบว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในโดยรวม ทั้งด้านคุณภาพ บุคลากร นักเรียน การดำเนินการ และผลการวัดและประเมินผล จัดการดำเนินการและติดตามผล การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ในปีการศึกษาที่ผ่านมาในภาพรวม พบว่า ยังไม่ประสบ ความสำเร็จเท่าที่ควร กล่าวคือ การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนยังไม่ส่งผลต่อการปฏิรูปการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานที่กำหนด 9 ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาหลักการและการโค้ชในรูปแบบต่าง ๆ และเชื่อว่าการโค้ชแบบเพื่อนช่วย เพื่อนซึ่งเป็นกระบวนการร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเองและเพื่อนร่วมวิชาชีพ โดยร่วมกัน คิด ร่วมกันปฏิบัติใช้พื้นฐานการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงาน เพื่อไตร่ตรองสะท้อนความคิด พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มตาม ศักยภาพ ซึ่งจากผลการวิจัย ของ จิตณรงค์ เอี่ยมสำอางค์ (วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 2556 : 134-150) พบว่า การพัฒนา รูปแบบการโค้ชทางปัญญาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่พัฒนาขึ้น ส่งผลให้ครูมีสมรรถภาพในการโค้ช และการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์หลังการใช้รูปแบบการโค้ชฯ สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการ โค้ชฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูพณิชยกรรมมีความเห็นว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้น ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ และความสามารถในการ คิด วิเคราะห์หลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้ง นักเรียนพณิชยกรรม มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูใน ระดับเห็นด้วยมาก นอกจากนี้ผลการวิจัยของพัชรพร ศุภกิจ (วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร, 2559 : 92-113)

พบว่า ความสามารถการโค้ชของครูผู้โค้ชอยู่ในระดับปานกลาง ครูผู้รับการโค้ชมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในระดับ มาก ผลการเรียนรู้และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้รับการ โค้ชอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของฉวีวรรณ ท่าไม้สุข (วารสารศิลปการศาสตร์วิจัย, 2560 : 172-168) พบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูหลังได้รับการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ครูมีความสามารถเข้าใจการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนและการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะ กระบวนการทางคณิตศาสตร์ อยู่ในระดับสูง สมรรถนะของครูในด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน การโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนอยู่ในระดับสูง และครูมี ความคิดต่อการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนมีความเหมาะสมกับสภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน นักเรียนมีทักษะ กระบวนการทางคณิตศาสตร์อยู่ในระดับสูง คะแนนเฉลี่ยผลการเรียนรู้วิชา คณิตศาสตร์ของนักเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิด การจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาความสามารถ ในการจัดการเรียนรู้ของครู ตามแนวคิด Active learning โรงเรียนราชดำริ ที่กำหนดเป้าหมายในการนิเทศที่ ชัดเจนเพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ใช้ทักษะ ในการปฏิบัติการและมีเจตคติที่ดีต่อ การปฏิบัติงาน อีกทั้งยังเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ สร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงานให้ครู ซึ่งจะส่งผลโดยตรง ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนสูงขึ้น และ คุณภาพของนักเรียนได้ตามมาตรฐานที่โรงเรียนกำหนด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางแสดงผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของโรงเรียนราชดำริ ปีการศึกษา 2564-2565

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ร้อยละของผู้เรียนระดับ 3 ขึ้นไป		
	ปีการศึกษา 2564	ปีการศึกษา 2565	ผลการพัฒนา
ภาษาไทย	67.94	62.28	ลดลง
คณิตศาสตร์	56.42	53.19	ลดลง
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	61.41	58.27	ลดลง
สังคมศึกษาฯ	72.65	73.34	เพิ่มขึ้น
สุขศึกษาและพลศึกษา	71.74	73.78	เพิ่มขึ้น
ศิลปะ	81.33	76.13	ลดลง
การทำงานอาชีพ	83.49	84.47	เพิ่มขึ้น
ภาษาต่างประเทศ	67.50	64.34	ลดลง
เฉลี่ย	70.31	68.25	ลดลง

6. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ตามแนวคิด Active learning โรงเรียนราชดำริ

2. เพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ตามแนวคิด Active learning โรงเรียนราชดำริ

7. กลุ่มเป้าหมาย

ข้าราชการครู จำนวน 102 คน ครูอัตราจ้าง จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 112 คน

8. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้

การสร้างนวัตกรรมกระบวนการนิเทศภายในตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ตามแนวคิด Active learning โรงเรียนราชดำริ มีหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ดังนี้

8.1 การนิเทศภายใน

- 8.1.1 หลักการของการนิเทศภายในโรงเรียน
- 8.1.2 กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน
- 8.1.3 แนวทางการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน
- 8.1.4 วิธีการและกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน
- 8.1.5 บทบาทของผู้นิเทศภายในโรงเรียน

8.2 การจัดการโรงเรียนเป็นฐาน

- 8.2.1 ความสำคัญการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
- 8.2.2 หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

8.3 โค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

- 8.3.1 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน
- 8.3.2 รูปแบบของการ โค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน
- 8.3.3 กระบวนการวิธีการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน
- 8.3.4 ปัจจัยความสำเร็จของการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน.
- 8.3.5 ประโยชน์ของการ โค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Coaching)

8.4 การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

- 8.4.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก
- 8.4.2 ความหมายของการเรียนรู้เชิงรุก
- 8.4.3 ความสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก
- 8.4.4 องค์ประกอบของการเรียนรู้เชิงรุก
- 8.4.5 หลักการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 8.4.6 ลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 8.4.7 บทบาทของผู้สอนกับการเรียนรู้เชิงรุก
- 8.4.8 เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนเชิงรุก
- 8.4.9 กระบวนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

9. การออกแบบนวัตกรรม

กระบวนการสร้างและพัฒนานวัตกรรม ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาเอกสารแนวคิดหลักการ

1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการทางการนิเทศภายในโรงเรียน

ผู้วิจัยได้แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการทางการนิเทศภายใน โดยมีคณะกรรมการ จำนวน 15 คน ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 8 คน ครูผู้สอน จำนวน 3 คน โดยมีประเด็นสนทนากลุ่ม ปลายเปิดที่เป็นประเด็นคำถามเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบัน และความต้องการทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่สามารถส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน(O-NET) เพิ่มขึ้น

2. ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเนื้อหา ดังนี้

2.1 การนิเทศภายใน

- 2.1.1 หลักการของการนิเทศภายในโรงเรียน
- 2.1.2 กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน
- 2.1.3 แนวทางการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน
- 2.1.4 วิธีการและกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน
- 2.1.5 บทบาทของผู้นิเทศภายในโรงเรียน

2.2 การจัดการโรงเรียนเป็นฐาน

- 2.2.1 ความสำคัญการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
- 2.2.2 หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

2.3 โค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

- 2.3.1 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน
- 2.3.2 รูปแบบของการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน
- 2.3.3 กระบวนการวิธีการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน
- 2.3.4 ปัจจัยความสำเร็จของการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน.
- 2.3.5 ประโยชน์ของการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Coaching)

2.4 การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

- 2.4.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการเรียนรู้เชิงรุก
- 2.4.2 ความหมายของการเรียนรู้เชิงรุก
- 2.4.3 ความสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก
- 2.4.4 องค์ประกอบของการเรียนรู้เชิงรุก
- 2.4.5 หลักการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 2.4.6 ลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 2.4.7 บทบาทของผู้สอนกับการเรียนรู้เชิงรุก
- 2.4.8 เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนเชิงรุก
- 2.4.9 กระบวนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

นำผลจากการศึกษาการวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบการนิเทศภายในสถานศึกษา

ขั้นที่ 2 การเลือกและการวางแผนสร้างนวัตกรรม

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบของการนิเทศภายในตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และจัดทำคู่มือการการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน จำนวน 1 เล่ม ส่วนประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีการพัฒนา และ 5) การติดตามและประเมินผล สำหรับวิธีการพัฒนาประกอบด้วย 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการพัฒนา ระหว่างการพัฒนา และระยะสิ้นสุดการพัฒนา การเขียนโครงร่างคู่มือการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ดำเนินการดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของคู่มือการนิเทศภายในสถานศึกษา
2. คัดเลือกเนื้อหาสาระ และมวลงประสพการณ์ที่เกี่ยวข้อง
3. ออกแบบกิจกรรม ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา กิจกรรมประกอบด้วย การบรรยาย การอภิปราย และการลงมือปฏิบัติจริงวิธีการประเมินมีความสอดคล้อง เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของคู่มือ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการนิเทศจะพิจารณาจากผลการประเมินระยะก่อนการพัฒนา ระยะ

ระหว่างการพัฒนา และระยะสิ้นสุดการพัฒนา เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ขั้นที่ 3 สร้างและพัฒนานวัตกรรม

การพัฒนานวัตกรรมโดยการตรวจสอบความสอดคล้องเพื่อตรวจสอบ และยืนยันนวัตกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยใช้ตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้นำร่างนวัตกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อนำมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruency: IOC) ซึ่งผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ทุกข้อมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. ยืนยันนวัตกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน หลังจากการให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของนวัตกรรม ผู้วิจัยตรวจสอบยืนยันนวัตกรรม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ผลปรากฏว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. กรอบการพัฒนานวัตกรรม การดำเนินการพัฒนานวัตกรรม การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนราชดำริ โดยนำแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา การจัดการโรงเรียนเป็นฐาน กระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และการเรียนรู้เชิงรุกมากำหนดเป็นเป้าหมายของนวัตกรรมที่ส่งผลต่อผู้เรียนให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจของสถานศึกษา โดยใช้เทคนิคตามวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) และทฤษฎีระบบ (System Theory) ทั้งนี้โรงเรียนได้สร้างความตระหนัก (Awareness) ให้กับคณะครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน ให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานบริหารงานวิชาการ และกระบวนการจัดการศึกษาสู่ศตวรรษที่ 21 โดยใช้เทคนิคการประชุม การประชาสัมพันธ์แบบรอบด้าน มีคณะกรรมการดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดข้อบ่งชี้ของนวัตกรรมรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ดังนี้

องค์ประกอบของรูปแบบ

1. โครงสร้างการจัดการโรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management)

1.1 การตัดสินใจแบบกระจายอำนาจ: มอบอำนาจให้ครูและเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร การสอน และการจัดสรรทรัพยากร

1.2 ทีมผู้นำ: จัดตั้งทีมผู้นำซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ใหญ่ หัวหน้าแผนก และตัวแทนครู เพื่อดูแลและชี้แนะการนำโมเดลการนิเทศไปใช้

1.3 ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC): จัดตั้ง PLC ภายในแผนกหรือระดับชั้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องและการพัฒนาทางวิชาชีพ

2. กระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Coaching Model)

2.1 การคัดเลือก Peer Coach: ระบุครูที่มีประสบการณ์และมีทักษะสูงเพื่อทำหน้าที่เป็น Peer Coach โค้ชเหล่านี้ควรได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคนิคและกลยุทธ์การฝึกสอน

หน้าที่และความรับผิดชอบ:

2.2 โค้ชผู้ร่วมงาน: ให้การสนับสนุน สังเกตแนวทางปฏิบัติในชั้นเรียน เสนอความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ และแบ่งปันกลยุทธ์การสอนที่มีประสิทธิภาพ

2.3 ครู: มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในกระบวนการฝึกสอนโดยเพื่อนร่วมชั้น ทบทวนแนวทางปฏิบัติ และนำความคิดเห็นไปใช้

3. วงจรการนิเทศการสอน

3.1 การประชุมก่อนการสังเกตการณ์: อภิปรายเป้าหมาย ประเด็นที่เน้น และแง่มุมเฉพาะของการสอนที่จะปฏิบัติตาม

3.2 การสังเกตในชั้นเรียน: ดำเนินการสังเกตการณ์แบบไม่ประเมินผล โดยเน้นไปที่แนวทางการสอนเฉพาะด้านหรือประเด็นที่นำกังวล

3.3 การประชุมหลังการสังเกตการณ์: ให้ข้อเสนอแนะ อภิปรายข้อสังเกต และร่วมกันพัฒนาแผนปฏิบัติการเพื่อการปรับปรุง

4. การพัฒนาวิชาชีพ (Professional Development and Training)

4.1 การฝึกอบรมสำหรับโค้ช: จัดให้มีการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องสำหรับเพื่อนโค้ชในด้านเทคนิคการฝึกสอน ทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ และวิธีการตอบรับที่มีประสิทธิภาพ

4.2 ประชุมเชิงปฏิบัติการและการสัมมนา: จัดเวิร์กช็อป การสัมมนา และเซสชันการฝึกอบรมเป็นประจำสำหรับครูทุกคนในหัวข้อการศึกษาและแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดต่างๆ

4.3 แนวทางปฏิบัติอย่างไตร่ตรอง: ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในแนวทางปฏิบัติไตร่ตรอง เช่น การเขียนบันทึก การประเมินตนเอง และการอภิปรายร่วมกัน

5. กิจกรรมและทรัพยากรการทำงานร่วมกัน (Collaborative Activities and Resources)

5.1 การศึกษาพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study): ส่งเสริมโอกาสในการทำงานเป็นทีมโดยที่ครูสามารถวางแผนและสอนบทเรียนร่วมกัน โดยให้ข้อเสนอแนะและการสนับสนุนเป็นปัจจุบัน

5.2 การใช้ทรัพยากรร่วมกัน: สร้างพื้นที่เก็บข้อมูลส่วนกลางสำหรับทรัพยากรการสอน แผนการสอน และสื่อการสอนที่ครูทุกคนเข้าถึงได้

5.3 การบูรณาการเทคโนโลยี: ใช้เทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวกในการสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และการแบ่งปันทรัพยากรระหว่างครูและเพื่อนร่วมงาน

6. กลไกการประเมินผลและข้อมูลป้อนกลับ (Evaluation and Feedback)

6.1 การประเมินเพื่อพัฒนา: ใช้การประเมินรายทางเพื่อติดตามความก้าวหน้าของครูและให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

6.2 การประเมินสรุปผล: ดำเนินการประเมินผลเชิงสรุปในช่วงสิ้นปีการศึกษาเพื่อประเมินผลงานโดยรวมของครูและประสิทธิผลของโปรแกรมการฝึกสอนแบบเพื่อนฝูง

6.3 แบบสำรวจความคิดเห็น: รวบรวมความคิดเห็นจากครูเกี่ยวกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และแนวทางปฏิบัติ SBM เพื่อระบุประเด็นที่ต้องปรับปรุง

7. ระบบสนับสนุน (Support Systems)

7.1 การให้คำปรึกษา: จับคู่ครูใหม่หรือครูที่กำลังประสบปัญหาเกี่ยวกับพี่เลี้ยงที่มีประสบการณ์เพื่อรับการสนับสนุนและคำแนะนำเพิ่มเติม

7.2 การสนับสนุนทางวิชาชีพ: ให้การเข้าถึงบริการให้คำปรึกษาและการสนับสนุนทางวิชาชีพเพื่อจัดการกับความเป็นอยู่ที่ดีของครูและความท้าทายทางวิชาชีพ

8. ความยั่งยืนและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Sustainability and Continuous Improvement)

8.1 การตรวจสอบเป็นประจำ: ตรวจสอบและอัปเดตรูปแบบการควบคุมดูแลเป็นระยะๆ เพื่อให้แน่ใจว่ายังคงมีความเกี่ยวข้องและมีประสิทธิภาพ

8.2 การตัดสินใจที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล: ใช้ข้อมูลจากผลการปฏิบัติงานของนักเรียน การประเมินผลของครู และแบบสำรวจความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติ

การพัฒนา รูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน แบ่งออกเป็น 3 ระยะ

ระยะที่ 1 ระยะก่อนการพัฒนา ได้แก่ การสร้างความเข้าใจและการสร้างเจตคติที่ดีต่อการนิเทศภายใน โรงเรียนระหว่างคณะวิจัยกับคณะครูโรงเรียนราชดำริ และจัดตั้งกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ระยะที่ 2 ระยะระหว่างพัฒนา ได้แก่

1. การสร้างความรู้ความเข้าใจอบรมเชิงปฏิบัติการ ระยะเวลา 2 วัน อบรมร่วมกิจกรรมในการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในใน ครูเข้าอบรมพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน ใช้เวลา 2 วัน

2. ดำเนินกิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ระยะที่ 3 ระยะสิ้นสุดการพัฒนา เป็นระยะหลังการดำเนินงานตามกิจกรรมคู่มือการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยใช้การนิเทศภายในตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน โดยการประเมินพฤติกรรมครูที่ดำเนินการตามแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนการนิเทศภายในตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ขั้นที่ 4 การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาดำเนินการโดยการหาประสิทธิภาพของวิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพ มีรายละเอียดดังนี้

1. ตรวจสอบนวัตกรรมการนิเทศภายในตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อศึกษา

ข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไขในด้านความเหมาะสม ความสอดคล้องภายในองค์ประกอบต่าง ๆ ของนวัตกรรม โดยอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิ

2. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามการนิเทศภายในตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลผู้เข้ารับการพัฒนา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการปฏิบัติของครูที่ดำเนินการตามแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน โดยแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยให้ผู้เข้าร่วมพัฒนาตอบแบบสอบถามระดับการปฏิบัติของครูในการดำเนินการตามแนวทางการการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนว่าอยู่ระดับใด โดยกำหนดค่าน้ำหนักของคะแนน 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ การปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศฯ มากที่สุด ใช้ คะแนน 5 คะแนน

ระดับ การปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศฯ มาก ใช้ คะแนน 4 คะแนน

ระดับ การปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศฯ ปานกลาง ใช้ คะแนน 3 คะแนน

ระดับ การปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศฯ น้อย ใช้ คะแนน 2 คะแนน

ระดับ การปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศฯ น้อยที่สุด ใช้ คะแนน 1 คะแนน

3. การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินพฤติกรรมการดำเนินการตามแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนวิธีการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วแปล

การให้คะแนนการประเมิน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, หน้า 103)

4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับปฏิบัติ มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับปฏิบัติ มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับปฏิบัติ ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับปฏิบัติ น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับปฏิบัติ น้อยที่สุด

4. ทดลองใช้นวัตกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนกับครูโรงเรียนราชดำริ จำนวน 112 คน

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 ค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X})

5.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

6. วิธีการตรวจสอบ

ใช้แบบสอบถามการนิเทศภายในตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน จำนวน 3 คน ประเมินทั้งความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบของนวัตกรรม

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงนวัตกรรม

ผู้วิจัยสรุปและรายงานผลการดำเนินงานใช้นวัตกรรมกรณีศึกษาภายในสถานศึกษา ตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนโดยดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์กระบวนการพัฒนากรณีศึกษาภายในตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนโดยใช้สถิติพื้นฐานและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตามแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนของครู 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการนิเทศ ระยะระหว่างการนิเทศ ระยะสิ้นสุดการนิเทศ

2. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติตามแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนในชั้น ระยะก่อนการนิเทศ ระยะระหว่างการนิเทศ ระยะสิ้นสุดการนิเทศ

3. สรุปและเขียนรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน แสดงได้ดังภาพประกอบ

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

1. โครงสร้างการจัดการโรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management)
2. กระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Coaching Model)
3. วงจรการนิเทศการสอน
4. การพัฒนาวิชาชีพ (Professional Development and Training)
5. กิจกรรมและทรัพยากรการทำงานร่วมกัน (Collaborative Activities and Resources)
6. กลไกการประเมินผลและข้อมูลป้อนกลับ (Evaluation and Feedback)
7. ระบบสนับสนุน (Support Systems)
8. ความยั่งยืนและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Sustainability and Continuous Improvement)

ขั้นตอนกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

- ขั้นตอนที่ 1 ร่วมสร้างความตระหนัก (Co – Building Awareness)
- ขั้นตอนที่ 2 ร่วมพลังค้นหา (Co – Searching and Analyzing)
- ขั้นตอนที่ 3 ร่วมพลังสร้างเป้าหมาย (Co – Perception of Targets)
- ขั้นตอนที่ 4 ร่วมทำ ร่วมพัฒนา (Co – Development Activities)
- ขั้นตอนที่ 5 ร่วมเรียนรู้สู่การแก้ปัญหา (Co – Learning and Solving Problems)
- ขั้นตอนที่ 6 ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่การพัฒนา (Co – Organizing Knowledge)
- ขั้นตอนที่ 7 ร่วมเผยแพร่สู่ชุมชนและสังคม (Co – Appreciation and Social Communication)

10. วิธีการดำเนินการ

การดำเนินการการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ขั้นตอนที่ 1 ร่วมสร้างความตระหนัก (Co - Building Awareness)

เป็นขั้นที่สร้างความเข้าใจให้ทุกคนเห็นความสำคัญของเรื่องที่จะพัฒนา เช่น การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอน รวมถึงการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นต้น ในขั้นนี้ทุกคนต้องรับรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองว่าเป็นส่วนสำคัญต่อองค์กร และกระตุ้นให้ทุกคนยินยอมพร้อมใจพัฒนางาน โดยดำเนินการได้ดังนี้

1. ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนราชดำริ สมาคมผู้ปกครองและครู โรงเรียนราชดำริ ฝ่ายบริหารโรงเรียน และคณะกรรมการงานนิเทศการสอน
2. กำหนดนโยบาย กลยุทธ์ เป้าหมาย เพื่อนำสู่การปฏิบัติ
3. ประชุมเชิงปฏิบัติการข้าราชการครูและครูอัตราจ้าง และผู้รับการนิเทศเพื่อชี้แจงนโยบายและแนวการดำเนินงานการนิเทศภายในเชิงรุกให้เข้าใจถึงเป้าหมายร่วมกัน
4. ร่วมเสนอแนะข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตามแนวความคิดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ขั้นตอนที่ 2 ร่วมพลังค้นหา (Co – Searching and Analyzing)

เป็นขั้นที่บุคลากรต้องร่วมกันวิเคราะห์ห้วงการเพื่อหาจุดเด่น จุดด้อย เพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดเน้นในการปฏิบัติงานแต่ละด้าน โดยร่วมกันระดมพลังสมอง ระดมความคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดแก้ไขและเชื่อมโยงประสบการณ์ โดยดำเนินการได้ดังนี้

1. ประชุมเชิงปฏิบัติการวิเคราะห์ SWOT กลุ่มเป้าหมาย สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา รวมทั้งสื่อ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
2. ครูผู้สอนประชุมระดมความคิดค้นหาจุดเด่น จุดด้อย ระดมพลังสมอง ระดมความคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดแก้ไขและเชื่อมโยงประสบการณ์
3. ร่วมเสนอแนะข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตามแนวความคิดตามธรรมชาติของรายวิชา

ขั้นตอนที่ 3 ร่วมพลังสร้างเป้าหมาย (Co – Perception of Targets)

ร่วมพลังสร้างเป้าหมาย (Co - Perception of Targets) เป็นขั้นที่ทุกคนกำหนด เป้าหมาย การปฏิบัติงานของตนเองที่มีต่อการพัฒนางาน เพราะการเริ่มต้นจากเป้าหมายของบุคคลที่มุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองในเรื่องต่าง ๆ เช่น การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ การทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นต้น ซึ่งนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายขององค์กร โดยดำเนินการได้ดังนี้

1. คณะกรรมการกลุ่มบริหารวิชาการกำหนดปฏิทินการดำเนินการจัดส่งแผนการจัดการเรียนรู้ หัวข้อวิจัยในชั้นเรียน
2. คณะกรรมการตรวจสอบความถูกต้องของแผนการจัดการเรียนรู้ หัวข้อวิจัยในชั้นเรียน
3. คณะกรรมการอนุมัติการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ และหัวข้อวิจัยในชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 4 ร่วมทำ ร่วมพัฒนา (Co – Development Activities)

เป็นขั้นตอนที่สำคัญมากที่สุดเพราะการทำงานเป็นทีมจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายตามจุดเน้นที่สำคัญ โดยกำหนดบทบาทให้ชัดเจนให้ทุกคนสลับกันเป็นผู้นำและผู้ตาม แต่สิ่งที่สำคัญคือครูทุกคนต้องเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม โดยดำเนินการได้ดังนี้

1. คณะกรรมการงานนิเทศการสอนออกคำสั่งคณะกรรมการการนิเทศการสอนและจัดประชุมคณะกรรมการกลุ่มบริหารวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อชี้แจงแนวปฏิบัติในการจัดการนิเทศการสอน
2. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้จัดตารางการนิเทศ โดยกำหนดผู้นิเทศ วันที่นิเทศ แจ้งกลุ่มบริหารงานวิชาการ
3. งานนิเทศภายใน นำตารางการนิเทศจากทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มาจัดทำปฏิทิน และกำหนดผู้นิเทศ ประกอบด้วย หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มบริหารวิชาการ
4. งานนิเทศภายในจัดทำคำสั่ง และปฏิทินการนิเทศเชิงรุก
5. ครูผู้สอนพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ แบบ Active Learning เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่ทักษะศตวรรษที่ 21
6. ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ผ่านการนิเทศการสอนของคณะกรรมการ
7. บันทึกการสอน สะท้อนการเรียนรู้ (Learning Reflection) ร่วมกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยบูรณาการครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและครูต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้
8. พัฒนาครูสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้(PLC) เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้และระดับชั้น
9. สะท้อนผลและสรุปผลปฏิบัติการจัดการเรียนรู้Active Learning ผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อนำไปใช้ได้ผลจริง

ขั้นตอนที่ 5 ร่วมเรียนรู้สู่การแก้ปัญหา (Co – Learning and Solving Problems)

เป็นขั้นของการติดตามผล และประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อนำปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการปฏิบัติงานมาปรับปรุงแก้ไข โดยดำเนินการได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ผลลัพธ์ การเรียนรู้ต้องเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์ผลลัพธ์หรือผลที่ได้จากการดำเนินการในการนิเทศการศึกษา โดยสำรวจหาข้อบกพร่อง ปัญหา หรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นที่สำคัญ
2. การเรียนรู้ร่วมกัน สร้างพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด ทั้งจากทีมงานหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินการ การเรียนรู้ร่วมกันช่วยให้ทุกคนเข้าใจมุมมองและประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจมีประโยชน์ในการแก้ไขปัญหา
3. การสร้างแผนปฏิบัติการ (Action Plan) จากการเรียนรู้และการวิเคราะห์ผล กำหนดแผนปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงการดำเนินการต่อไป แผนปฏิบัติการควรจะเน้นที่การแก้ไขปัญหาให้เป็นไปตามแนวทางที่เป็นประสิทธิภาพ
4. การดำเนินการและการติดตามผล นำแผนปฏิบัติการที่กำหนดมาทำตาม และติดตามผลลัพธ์ของการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อตรวจสอบว่าการแก้ไขหรือการปรับปรุงนั้นมีผลต่อการดำเนินการและการปฏิบัติงานหรือไม่
5. การประเมินผลและปรับปรุง ทำการประเมินผลจากการแก้ไขหรือการปรับปรุงที่ได้ทำ พิจารณาผลลัพธ์ที่ได้รับจากแผนปฏิบัติการและพัฒนาการทำงานต่อไปตามความจำเป็น

ขั้นตอนเหล่านี้ช่วยให้การร่วมเรียนรู้สู่การแก้ปัญหาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการใช้ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการดำเนินการมาเพื่อปรับปรุงและพัฒนาภายในองค์กรหรือสถานการณ์ที่มีปัญหา

ขั้นตอนที่ 6 ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่การพัฒนา (Co – Organizing Knowledge)

เป็นขั้นของการประเมินผลการทำงาน และสรุปผลการดำเนินงาน เพื่อเตรียมนำเสนอภาพรวมของการพัฒนาองค์กร โดยดำเนินการได้ดังนี้

1. การรวบรวมและแบ่งปันความรู้ เริ่มต้นด้วยการครูผู้สอนรวบรวมความรู้และประสบการณ์จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยอาจเป็นผู้ที่เข้าร่วมการดำเนินงานหรือมีความเชี่ยวชาญในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC)
2. การสร้างพื้นที่เพื่อการแลกเปลี่ยน จัดตั้งสถานที่หรือพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการแลกเปลี่ยนความรู้ เช่น การประชุมหรือการสัมมนา เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสามารถแบ่งปันประสบการณ์และความรู้ต่าง ๆ ได้โดยตรง
3. การนำเสนอข้อมูลและประสบการณ์ ผู้เข้าร่วมการแลกเปลี่ยนความรู้ควรมีโอกาสในการนำเสนอข้อมูลหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสได้เรียนรู้จากกันและกัน
4. การสรุปผลและวางแผนการพัฒนา หลังจากการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เรียนรู้จากผลประโยชน์และข้อบกพร่องที่ได้รับ จัดทำสรุปผลการพัฒนาและวางแผนการปรับปรุงหรือพัฒนาต่อไป
5. การประเมินผล ทำการประเมินผลของการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ว่าได้เพิ่มความรู้และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาองค์กรหรือโครงการได้อย่างไร

ขั้นตอนที่ 7 ร่วมเผยแพร่สู่ชุมชนและสังคม (Co – Appreciation and Social Communication)

เป็นขั้นที่เผยแพร่ผลงานให้แก่บุคลากรอื่น ผู้ปกครองชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างกำลังใจ ชื่นชมผลงานที่เป็นแบบอย่าง ซึ่งจัดว่าเป็นการเสริมแรงทางบวกที่จะนำไปสู่การพัฒนาองค์การในประเด็นต่อไป โดยดำเนินการได้ดังนี้

1. การเตรียมการ ก่อนที่จะเริ่มการเผยแพร่ผลงาน ควรเตรียมการอย่างรอบคอบ เช่น การเตรียมเอกสารหรือวัสดุการสื่อสารที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถอธิบายและแสดงผลงานได้อย่างชัดเจน
2. การเผยแพร่ผลงาน ใช้ช่องทางหรือสื่อที่เหมาะสม เช่น การนำเสนอในการประชุมหรือสัมมนา การเผยแพร่ผลงานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถเข้าถึงข้อมูลและผลงานได้ง่าย
3. การสร้างความเข้าใจและรับรู้ ในขั้นตอนนี้ควรมุ่งเน้นการอธิบายและการพูดถึงผลงานอย่างชัดเจนและที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้รับข้อมูลเข้าใจสิ่งที่นำเสนอได้ถูกต้องและเหมาะสม
4. การเสนอแนะและการตอบรับ รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ที่เป็นเป้าหมาย เพื่อให้สามารถปรับปรุงหรือพัฒนาผลงานต่อไปได้ดียิ่งขึ้น
5. การส่งเสริมและเสริมสร้างกำลังใจ ใช้การเผยแพร่ผลงานเพื่อสร้างการยอมรับและความชื่นชมในทางบวก ทั้งในระดับบุคลากรองค์กร ผู้ปกครองในชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
6. การประเมินผลและการวางแผนการพัฒนาต่อไป หลังจากการเผยแพร่ผลงานแล้ว ควรทำการประเมินผลระดับพื้นที่ และวางแผนการพัฒนาหรือปรับปรุงในด้านที่ต้องการ

11. ผลการสร้างนวัตกรรมหรือพัฒนานวัตกรรม

การดำเนินการการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การประเมินผลการสร้างนวัตกรรมจะประเมินเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการนิเทศ ระยะระหว่างการนิเทศ และระยะสิ้นสุดการนิเทศ เครื่องมือที่ใช้ คือ 1) แบบสอบถามการปฏิบัติของครูที่ดำเนินการตามแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2566 2) ประสิทธิภาพการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู สามารถสรุปผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ตามแนวคิด Active learning โรงเรียนราชดำริ

1.1 ผลการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ตารางที่ 2 ผลการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ที่	รายการ	ก่อนการนิเทศ		ระหว่างนิเทศ		สิ้นสุดการนิเทศ	
		\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
1	ร่วมสร้างความตระหนัก (Co – Building Awareness)	4.02	0.65	4.14	0.36	4.65	0.30
2	ร่วมพลังค้นหา (Co – Searching and Analyzing)	4.07	0.88	4.29	0.52	4.84	0.43
3	ร่วมพลังสร้างเป้าหมาย (Co – Perception of Targets)	3.63	0.70	3.93	0.53	4.57	0.50
4	ร่วมทำ ร่วมพัฒนา (Co – Development Activities)	3.76	0.57	4.04	0.38	4.63	0.48
5	ร่วมเรียนรู้สู่การแก้ปัญหา (Co – Learning and Solving Problems)	3.52	0.75	4.04	0.64	4.71	0.46
6	ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่การพัฒนา (Co – Organizing Knowledge)	3.76	0.62	4.33	0.53	4.69	0.47
7	ร่วมเผยแพร่สู่ชุมชนและสังคม (Co – Appreciation and Social Communication)	4.30	0.61	4.26	0.55	4.54	0.55
ภาพรวม		3.86	0.64	4.15	0.51	4.66	0.47

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูด้วยการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน สรุปผลได้ดังนี้

ระยะก่อนการนิเทศ พบว่า การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ตามแนวคิด Active learning โรงเรียนราชดำริ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.86$, S.D.=0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ระยะระหว่างการนิเทศ พบว่า การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ตามแนวคิด Active learning โรงเรียนราชดำริ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.15$, S.D.=0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

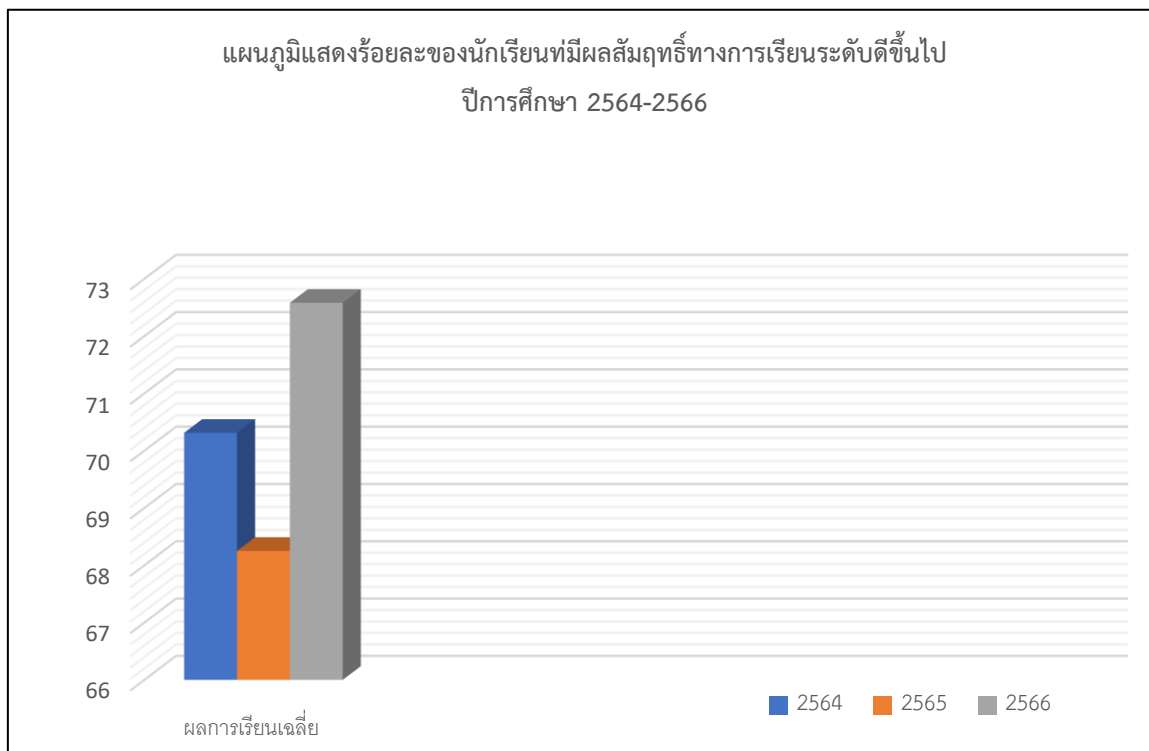
ระยะสิ้นสุดการนิเทศ พบว่า การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ตามแนวคิด Active learning โรงเรียนราชดำริ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.66$, S.D.=0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเปรียบเทียบปีการศึกษา 2561-2563

ตารางที่ 3 ตารางแสดงผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของโรงเรียนราชดำริ ปีการศึกษา 2564-2566

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ร้อยละของผู้เรียนระดับ 3 ขึ้นไป			
	ปีการศึกษา 2564	ปีการศึกษา 2565	ปีการศึกษา 2566	ผลการพัฒนา
ภาษาไทย	67.94	62.28	69.03	ลดลง
คณิตศาสตร์	56.42	53.19	57.42	ลดลง
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	61.41	58.27	63.41	ลดลง
สังคมศึกษาฯ	72.65	73.34	73.02	เพิ่มขึ้น
สุขศึกษาและพลศึกษา	71.74	73.78	72.04	เพิ่มขึ้น
ศิลปะ	81.33	76.13	81.52	ลดลง
การงานอาชีพ	83.49	84.47	83.78	เพิ่มขึ้น
ภาษาต่างประเทศ	67.50	64.34	69.35	ลดลง
เฉลี่ย	70.31	68.25	71.19	เพิ่มขึ้น

จากตารางที่ 3 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ปีการศึกษา 2564-2566 พบว่า มีค่าเท่ากับ 70.31, 68.25, 71.19 เพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยผลต่างระหว่างปีการศึกษา 2565 และ 2566 มีค่าพัฒนา เท่ากับ 2.94 ดังแผนภูมิ

2. เพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ตามแนวคิด Active learning โรงเรียนราชดำริ

2.1 ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ปีการศึกษา 2565-2566

ตารางที่ 4 ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ปีการศึกษา 2565-2566

ที่	รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2565		ปีการศึกษา 2566	
		\bar{x}	แปลผล	\bar{x}	แปลผล
1	มีแผนการจัดการเรียนรู้ Active Learning	4.24	มาก	4.87	มากที่สุด
2	การนำเข้าสู่บทเรียน	4.13	มาก	4.54	มากที่สุด
3	การดำเนินการจัดการเรียนการสอน	4.54	มากที่สุด	4.68	มากที่สุด
4	การสรุปบทเรียน	4.57	มากที่สุด	4.72	มากที่สุด
5	การประเมินการเรียนการสอน	4.05	มาก	4.55	มากที่สุด
6	การควบคุมและจัดการชั้นเรียน	4.43	มาก	4.72	มากที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2565		ปีการศึกษา 2566	
		\bar{x}	แปลผล	\bar{x}	แปลผล
7	บุคลิกความเป็นครู	4.89	มากที่สุด	4.94	มากที่สุด
	ภาพรวม	4.40	มาก	4.72	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ปีการศึกษา 2565-2566 พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวม ผลการประเมินประสิทธิภาพการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน ปีการศึกษา 2566 อยู่ในระดับ มากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ปีการศึกษา 2566 อยู่ในระดับ มากที่สุดทุกด้าน

2.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ตารางที่ 5 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{x}	S.D.	แปลผล
1	ผู้นิเทศให้คำแนะนำอย่างกัลยาณมิตร	4.76	0.26	มากที่สุด
2	ผู้นิเทศให้คำแนะนำเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมครบถ้วน	4.67	0.32	มากที่สุด
3	การนิเทศทำให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.57	0.33	มากที่สุด
4	การนิเทศทำให้ครูประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีมากขึ้น	4.67	0.24	มากที่สุด
5	การนิเทศทำให้ครูมีความพร้อมในการเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่วิทยฐานะ	4.43	0.40	มาก
6	ระยะเวลาในการนิเทศเหมาะสม	4.57	0.25	มากที่สุด
7	ความพึงพอใจต่อการกำหนดชื่อครูผู้นิเทศให้ครูรายบุคคล	3.81	0.55	มาก
8	ความพึงพอใจของท่านที่มีต่อการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศของงานนิเทศภายในที่สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการประเมินงานต่างๆ	4.81	0.20	มากที่สุด
9	ความพึงพอใจของท่านที่มีต่อระบบการนิเทศภายในกลุ่มบริหารวิชาการ	4.52	0.37	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.53	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามแนวคิดการจัดการโรงเรียนเป็นฐานร่วมกับกระบวนการโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ปีการศึกษา 2566 มีค่าเฉลี่ย 4.53 อยู่ในระดับความพึงพอใจ “มากที่สุด” โดยรายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ รายการที่ 8 ความพึงพอใจที่มีต่อการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศของงานนิเทศภายในที่สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการประเมินงานต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 4.81 ระดับความพึงพอใจ “มากที่สุด” และรายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ รายการที่ 7 ความพึงพอใจต่อการกำหนดชื่อครูผู้นิเทศให้ครูรายบุคคล มีค่าเฉลี่ย 3.81 อยู่ในระดับความพึงพอใจ “มาก”

2.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน

ตารางที่ 6 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{x}	S.D.	แปลผล
1	ครูมีการเตรียมการสอน	4.62	0.49	มากที่สุด
2	การจัดบรรยากาศห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอน	4.74	0.49	มากที่สุด
3	เนื้อหาที่สอนทันสมัยนำไปใช้ได้จริง	4.50	0.95	มากที่สุด
4	ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และรายบุคคล	4.78	0.42	มากที่สุด
5	กิจกรรมการเรียนรู้สนุกและน่าสนใจ	4.48	0.76	มาก
6	ครูใช้วิธีการสอนและใช้สื่ออย่างหลากหลาย	4.70	0.54	มากที่สุด
7	ครูให้ความสนใจแก่นักเรียนอย่างทั่วถึงขณะสอน	4.42	0.76	มาก
8	ครูมีบุคลิกภาพ การแต่งกายและการพูดจาเหมาะสม	4.68	0.47	มากที่สุด
9	ครูเข้าสอนและออกตรงเวลา	4.56	0.61	มากที่สุด
10	ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน	4.67	0.45	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.61	0.74	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นภาพรวม ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับ มากที่สุด

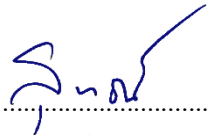
12. การเผยแพร่นวัตกรรม

12.1 ผู้วิจัยได้เผยแพร่นวัตกรรมให้กับครูโรงเรียนและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนราชดำริ เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2566 ณ ห้องโสตทัศนศึกษา โรงเรียนราชดำริ โครงการการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนานวัตกรรมที่เป็นเลิศ และพัฒนาการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

12.2 ผู้วิจัยได้เผยแพร่นวัตกรรมให้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา บุคลากรอื่น ผู้ปกครองชุมชน และหน่วยงานอื่นๆ อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างกำลังใจ ชื่นชมผลงานที่เป็นแบบอย่าง ซึ่งจัดว่าเป็นการเสริมแรงทางบวกที่จะนำไปสู่การพัฒนาองค์กร

ลงชื่อผู้รายงาน.....

(นางสาวสุทธินี แก้ววิไล)

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา

วันที่ 26 มิถุนายน 2567

13. การรับรองนวัตกรรม

ข้าพเจ้า นางสาวศิริกุล เก๋าราชการ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา เกี่ยวข้องเป็น บังคับบัญชา
ของ นางสาวสุทธิณี แก้ววิไล ขอรับรองว่าผลงานนี้เป็นนวัตกรรมที่ผู้รายงานดำเนินการศึกษา พัฒนาตาม
รายงานข้างต้นทุกประการ

ลงชื่อผู้รายงาน.....

(นางสาวศิริกุล เก๋าราชการ)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา

วันที่ 26 มิถุนายน 2567

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ สุภากุล. (2559). การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning เพื่อให้ผู้เรียนรู้จริง. นคร
สวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- จิตณรงค์ เอี่ยมสำอาง. (2556). “การพัฒนารูปแบบการโค้ชทางปัญญาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อ พัฒนา
สมรรถนะภาพการโค้ชและการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของครู ผลิตกรรมการ
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตหลักสูตรและการสอน ภาควิชา หลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- จุไรรัตน์ สุตรุ่ง. (2559). การนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น
- ฉวีวรรณ ท่าไม้สุข. (2558). การโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ที่ ส่งเสริม
ทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรและ
การนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (ม.ป.ป). การนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1.ปัตตานี: สถาบันเพื่อ ความก้าวหน้าทาง
วิชาการ
- บุญฤทธิ ปิยะศรี. (2556). “รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการสอนที่เน้น ความ
แตกต่างระหว่างบุคคล”. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศิลปากร
- เบญจรัตน์ ปิ่นเวหา. (2549). “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบการสอน”. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธี สอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ประนอม พรหมเกต. (2550). “การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อ เพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการ เรียนรู้ด้วย
เทคนิค TAT ร่วมกับเทคนิค KWDL ของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิตหลักสูตรและนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธี สอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศิลปากร
- พิมพ์รักษ์ สานคุ่มพิมพ์ , “การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา กับมาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี
เขต 1” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัย
ศิลปากร , 2556),22.
- ไพเราะ พุ่มมั่น (2552). การนิเทศแบบเสริมพลัง = Empowering supervision, ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2557). การนิเทศการศึกษา: ทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการ บริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วัชรรา เล่าเรียนดี, ประณัฐ กิจรุ่งเรือง, และอรพิน ศิริสัมพันธ์. (2560). กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อพัฒนาการคิดและยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21. พิมพ์ครั้งที่ 12. นครปฐม : เพชรเกษมพรินต์ติ้ง กรุ๊ป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2545).

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). สภาวะการศึกษาไทย ปี 2559/2560 แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด

สุนันทา เจริญจิตรโสภณ , กัญญกร เอี่ยมพญา และนิวัตต์ น้อยมณี “การบริหารสถานศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลต่อ ความผูกพันต่อโรงเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร” (วารสารชุมชนวิจัย ปีที่10 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม2559) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา) หน้า 12

อาทิตย์ญา โพธิ์สวอย (2559). "การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเสริมพลังครูสู่ชั้นเรียน." วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อุทัย บุญประเสริฐ. การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ : ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546, 13.

Joyce and Shower. (1996). The Evolution of Peer Coaching. Educational Leadership, 12-16.

ภาคผนวก

เครื่องมือการนิเทศสังเกตการสอน

การดำเนินการนิเทศการสอนด้วยวิธีการสังเกตการสอน ผู้นิเทศเมื่อปฏิบัติการนิเทศตามขั้นตอนการนิเทศการสอนในแต่ละขั้น จำเป็นต้องใช้เครื่องมือประกอบการนิเทศการสอนด้วยวิธีการสังเกตการสอน ซึ่งเครื่องมือในการนิเทศการสอนในครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 1.1 ขั้นตอนการดำเนินการนิเทศการสอน
- 1.2 ตารางการนิเทศการสอน
- 1.3 แบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 1.4 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนของครู
- 1.5 แบบสรุปรายงานผลการสอน

1.1 ขั้นตอนการดำเนินการนิเทศการสอน

**ปฏิทินและแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายใน
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566**

- ประสานข้อมูลผ่านหัวหน้ากลุ่มสาระฯ จัดทำตารางนิเทศ - จัดทำคำสั่งนิเทศการสอน	6 - 16 มิถุนายน 2566
- ผู้รับการนิเทศจัดเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้และแบบประเมินฯ ส่งผู้นิเทศล่วงหน้าก่อนคาบนิเทศอย่างน้อย 3 วัน - ดำเนินการนิเทศการสอนตามตารางนิเทศ	3 กรกฎาคม 2565 ถึง 31 สิงหาคม 2566
- ผู้รับการนิเทศส่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขแล้วในรูปแบบไฟล์ PDF แนบส่งใน Google Form ที่กำหนด	ภายใน 8 กันยายน 2566
- หัวหน้ากลุ่มสาระฯ รวบรวมแบบประเมินการจัดกิจกรรม การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Omsite) ส่งในรูปแบบเอกสาร ที่ห้องวิชาการ	ภายใน 8 กันยายน 2566

แนวทางการดำเนินงานนิเทศภายใน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

**ผู้รับการนิเทศ
คือ หัวหน้ากลุ่มสาระฯ**

- ผู้นิเทศ ได้แก่
 - ฝ่ายบริหาร 1 ท่าน
 - ครูในกลุ่มสาระฯ 1 ท่าน (วิทยฐานะเท่ากันหรือสูงกว่า)
 - ครูในกลุ่มสาระฯ 1 ท่าน (วิทยฐานะเท่ากันหรือสูงกว่า)

**ผู้รับการนิเทศ
คือ คณะครูในกลุ่มสาระฯ**

- ผู้นิเทศ ได้แก่
 - ฝ่ายบริหาร 1 ท่าน
 - หัวหน้ากลุ่มสาระฯ 1 ท่าน (อสมคหรืออสมว)
 - ครูในกลุ่มสาระฯ 1 ท่าน (วิทยฐานะเท่ากันหรือสูงกว่า)
 - ครูในกลุ่มสาระฯ 1 ท่าน (วิทยฐานะเท่ากันหรือสูงกว่า)

ผู้นิเทศ มีหน้าที่

1. ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้
2. สังเกตการสอน พร้อมให้คำแนะนำเชิงบวก
3. ประเมินผลหลังเรียน
4. บันทึกข้อมูลสังเกตการสอน
5. ส่งแบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Omsite) ส่งในรูปแบบเอกสารที่ห้องวิชาการ

Google site
สาระศึกษานิเทศภายใน

งานนิเทศภายใน กลุ่มบริหารวิชาการ โรงเรียนราชดำริ

**ปฏิทินและแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายใน
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566**

- ประสานข้อมูลผ่านหัวหน้ากลุ่มสาระฯ จัดทำตารางนิเทศ - จัดทำคำสั่งนิเทศการสอน	7 - 20 ธันวาคม 2566
- ผู้รับการนิเทศจัดเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้และแบบประเมินฯ ส่งผู้นิเทศล่วงหน้าก่อนคาบนิเทศอย่างน้อย 3 วัน - ดำเนินการนิเทศการสอนตามตารางนิเทศ	8 มกราคม 2567 ถึง 16 กุมภาพันธ์ 2567
- ผู้รับการนิเทศ ส่งเอกสารนิเทศที่ห้องวิชาการ ดังนี้ 1. แผนการจัดการเรียนรู้ (แก้ไขแล้ว) พร้อมบันทึกหลังนิเทศ 2. แบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ (Omsite) ที่ผู้นิเทศ 2 ท่าน ประเมินเรียบร้อยแล้ว 3. ส่งไฟล์รูปภาพนิเทศ อัปโหลดในลิงก์ Google Form	ภายใน 23 กุมภาพันธ์ 2567

แนวทางการดำเนินงานนิเทศภายใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

ผู้นิเทศ 3 ท่าน ได้แก่

1. หัวหน้ากลุ่มสาระฯ / ครูในกลุ่มสาระฯ วิทยฐานะเท่ากันหรือสูงกว่า
2. ครูในกลุ่มสาระฯ วิทยฐานะเท่ากันหรือสูงกว่า
3. ฝ่ายบริหาร

ผู้นิเทศ มีหน้าที่

1. ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้
2. สังเกตการสอน พร้อมให้คำแนะนำเชิงบวก
3. ประเมินผลหลังเรียน
4. บันทึกข้อมูลสังเกตการสอน
5. ส่งแบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Omsite) ส่งในรูปแบบเอกสารที่ห้องวิชาการ

Google site
สาระศึกษานิเทศภายใน

งานนิเทศภายใน กลุ่มบริหารวิชาการ โรงเรียนราชดำริ

1.2 ตารางการนิเทศการสอน

ตารางนิเทศภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Onsite)
 ประจำปีการศึกษา 2566
 (แบบที่ 2 เรียงตามลำดับวันที่นิเทศ)

ข้อมูลวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2567

ลำดับที่	ผู้รับการนิเทศ	วัน เดือน ปี	คาบที่	ชั้น ม./....	ห้องเรียน	ผู้นิเทศ (ฝ่ายบริหาร)	
1	นางสาวเพ็ญประภา รักความสุข	8-ม.ค.-67	3	1/10	126	นางสาวศิริกุล	ก่าราชการ
2	นายอชิระ ไชยวงศ์	8-ม.ค.-67	3	6/4A	244	นางสาวเกศินี	ทองทวี
3	นางสาวกาญจนา นนธิ	8-ม.ค.-67	4	5/3	236	นางสาวสุทธิณี	แก้ววิไล
4	นางสาวปิยธิช มุติมรรคา	8-ม.ค.-67	6	5/2	1214	นางสาวรองกาญจณีย์	ระวีงภัย
5	นางสาวอรรธรม น่วมกักดี	9-ม.ค.-67	1	1/3	1312	นางสาวศิริกุล	ก่าราชการ
6	นางสาววัลลภา พงษาเทศ	9-ม.ค.-67	1	4/9B	ทวิ 4	นางสาวเกศินี	ทองทวี
7	นายเลอศักดิ์ลา ลาล	9-ม.ค.-67	1	5/6A	325	นางสาวสุทธิณี	แก้ววิไล
8	ว่าที่ ร.ต.รุ่งเรือง สายสรรค์พงษ์	9-ม.ค.-67	2	4/3	1214	นางสาวรองกาญจณีย์	ระวีงภัย
9	นางสาวพิกุล พุ่มสี	9-ม.ค.-67	2	2/12	243	นางสาวศิริกุล	ก่าราชการ
10	นายเอกสิทธิ์ แซ่ยกยงค์	9-ม.ค.-67	6	4/7	228(PA)	นางสาวเกศินี	ทองทวี
11	นางสาวเพ็ญพร วงศ์ศรีจันทร์	10-ม.ค.-67	1	4/3	125	นางสาวสุทธิณี	แก้ววิไล
12	นางสาวศิริรักษ์ ปินใจ	10-ม.ค.-67	2	1/12	148	นางสาวรองกาญจณีย์	ระวีงภัย
13	นายสิทธิพร สุขเจริญ	10-ม.ค.-67	5	3/10	325	นางสาวศิริกุล	ก่าราชการ
14	นายสิทธิชาติ ตันศิริวิวัฒน์กุล	10-ม.ค.-67	7	4/2	1215	นางสาวเกศินี	ทองทวี
15	นายเจษฎา ยอดผล	10-ม.ค.-67	7	6/8	324	นางสาวสุทธิณี	แก้ววิไล

1.3 แบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Onsite)

ชื่อผู้สอน _____ รหัสวิชา _____ รายวิชา _____ ระดับชั้นเรียน _____
 เรื่องที่สอน _____ วันที่ _____ คาบที่ _____ เวลา _____

จุดที่	ประเด็นสังเกตการสอน	ระดับคะแนน			
		5	4	3	2
การสังเกตความพร้อมก่อนสอน					
1	การสำรวจชั้นเรียน				
2	ตรวจสอบความสะอาดของสถานที่เรียน ห้องเรียน โต๊ะเรียน เก้าอี้ และของใช้ในห้องเรียน (ถ้ามี)				
3	การซักถามความพร้อมของสื่อ คอมพิวเตอร์ โปรเจกเตอร์ และระบบเสียง				
4	บุคลิกภาพ การแต่งกายของครูผู้สอน				
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
5	ใช้ชี้นำว่าผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนรู้				
6	ครูดำเนินการสอนอย่างมีขั้นตอนและจัดการเรียนรู้				
7	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลายและเป็นกระบวนการคิด				
8	รวมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์กิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ				
9	จัดกิจกรรมให้หลากหลาย สร้างสรรค์ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง				
10	จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ สังเกต บรรยายข้อมูล บรรยาย สัมภาษณ์				
11	กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และซักถามข้อสงสัย				
12	มีการสอดแทรกความรู้และเหตุการณ์ปัจจุบัน				
13	มีความสนใจผู้เรียนอย่างแท้จริง ให้ความสำคัญกับผู้เรียนผู้ที่มีความสามารถพิเศษและทางบกพร่อง				
14	สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจให้เกิดความสนุกสนานผู้เรียน				
15	นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนุกสนานในการเรียน				
16	มีให้นักเรียนมีพฤติกรรมประชาธิปไตย เช่น อธิบายความคิดเห็นของผู้เรียน ฝึกหน้าที่ของนักเรียน และเป็นผู้ถามผู้ตอบ				
17	การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและสุนทรียะ				
18	มีการสรุปบทเรียนได้ชัดเจน				
การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้					
19	ใช้คำถามที่กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์				
20	ใช้วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นสภาพจริงสถานการณ์ปัญหาและกรณีศึกษา 3 ด้าน (K P A)				
		คะแนน			
		รวมคะแนน			
		คะแนนเฉลี่ยร้อยละ			
		ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ระดับคุณภาพ			

เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพ ในแบบบันทึกกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

คะแนนเฉลี่ยร้อยละ น้อยกว่า 50.00	= ปรับปรุง	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 50.00-59.00	= พอใช้
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 60.00-69.00	= ดี	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70.00-79.00	= ดีมาก
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.00-100.00	= ดีเยี่ยม		

ความคิดเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. การเตรียมการก่อนและแผนการจัดการเรียนรู้ _____
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน _____
3. การมีสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ _____
4. การเตรียมการก่อนและหลังการเรียน _____
5. การประเมินผลการเรียนรู้ _____

ความเห็นของผู้ดำเนินการกลุ่มบริหารวิชาการ _____

ลงชื่อ _____ ผู้บังคับการ (นางสาวสุทธิณี แก้ววิไล)

ความเห็นของผู้ดำเนินการโรงเรียน _____

ลงชื่อ _____ (นางสาวศิริกุล ก่าราชการ)

1.4 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนของครู

แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนของครู
โรงเรียนราชธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ชื่อครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้

รายวิชา รหัสวิชา ชั้น ปีการศึกษา ... 1/2566

คำชี้แจง ให้ท่านเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจดังนี้

5 : มากที่สุด 4 : มาก 3 : ปานกลาง 2 : น้อย 1 : น้อยที่สุด

กิจกรรม	ความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน					
1. ครูมีการเตรียมการสอน					
2. การจัดการเรียนการสอนเป็นเนื้อหาที่ตรงต่อการเรียนการสอน					
3. เนื้อหาที่สอนทันสมัยนำไปใช้ได้จริง					
ด้านการจัดการเรียนการสอน					
4. ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกับเป็นกลุ่ม และรายบุคคล					
5. กิจกรรมการเรียนสนุกสนานและน่าสนใจ					
6. ครูใช้วิธีการสอนและใช้สื่ออย่างหลากหลาย					
7. ครูให้ความสำคัญกับนักเรียนอย่างทั่วถึงและเสมอ					
ด้านความเป็นครู					
8. ครูมีบุคลิกภาพ การแต่งกายและการพูดจาเหมาะสม					
9. ครูเข้าสอนและออกตรงเวลา					
10. ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน					
คะแนน					
รวมคะแนน					
รวมคะแนนทั้งหมด (คะแนนที่ได้ X 2)					

1.5 แบบสรุปรายงานผลการสอน

นิเทศ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้
โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning)
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๖

ครูผู้รับนิเทศ : นางสาวศศิธร เจริญชัย
ตำแหน่ง ครู คศ.๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

งานนิเทศภายใน กลุ่มบริหารวิชาการ
โรงเรียนราชธานี

SCAN ME

นิเทศ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้
โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning)
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๖

ครูผู้รับนิเทศ : นางสาวณัฏฐิณี แก้วการไร่
ตำแหน่ง ครู คศ.๑
กลุ่มสหสัมพันธ์การสอน

งานนิเทศภายใน กลุ่มบริหารวิชาการ
โรงเรียนราชธานี

SCAN ME

พัฒนาการจัดการเรียนรู้ Active Learning และ PLC

แบบบันทึกกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community)
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนราชดำริ

1. ชื่อกลุ่ม PLC คณะศาสตร์ ม.ปลาย
 2. สัปดาห์ที่ 1 จำนวนชั่วโมง 2 ชั่วโมง วันที่ 7 พฤศจิกายน 2566
 3. จำนวนสมาชิกทั้งหมด 7 คน ดังนี้

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	กลุ่มสาระการเรียนรู้	ระดับชั้นที่สอน	หน้าที่	ลงชื่อ
1	นางสาวกฤติ มังคละ	ครู คศ.1	คณิตศาสตร์	ม.ปลาย	ประธานกลุ่ม	
2	นางชนิษฐา เสนาพิทักษ์	ครู คศ.3	คณิตศาสตร์	ม.ปลาย	รองประธานกลุ่ม	
3	นางสาวปณิสรา วงศ์คำหาญ	ครู คศ.2	คณิตศาสตร์	ม.ปลาย	สมาชิก	
4	นายชนนท์ พันธ์สี	ครู คศ.1	คณิตศาสตร์	ม.ปลาย	สมาชิก	
5	นายอติเดช เกษสุข	ครู คศ.1	คณิตศาสตร์	ม.ปลาย	สมาชิก	
6	นายปณณภัทร์ โชยพรมมา	ครู คศ.1	คณิตศาสตร์	ม.ปลาย	สมาชิก	
7	นางสาวกาญจนา นนธิ์	ครู คศ.1	คณิตศาสตร์	ม.ปลาย	เลขานุการ	

ตอนที่ 1 ศึกษาปัญหา ความต้องการพัฒนาของครูผู้สอนแต่ละคน
 สมาชิกในกลุ่ม PLC ร่วมกันเสนอปัญหาหรือความต้องการที่พบจากการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา โดยมุ่งเน้นที่การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับข้อตกลงในการพัฒนางาน (PA) ส่วนที่ 2 ข้อตกลงในการพัฒนางานที่เป็นประเด็นท้าทายในการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ให้สมาชิกในกลุ่ม PLC ร่วมกันพิจารณาเลือกปัญหาหรือความต้องการพัฒนาที่คณะ 1 ปัญหา

1. นายชนนท์ พันธ์สี เสนอปัญหา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มขึ้น 11 เรื่อง ลำดับและอนุกรม ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตกต่ำ
2. นางชนิษฐา เสนาพิทักษ์ เสนอปัญหา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน 8 เรื่อง ความน่าจะเป็น ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตกต่ำ
3. นางสาวปณิสรา วงศ์คำหาญ เสนอปัญหา
4. นางสาวกฤติ มังคละ เสนอปัญหา
5. นายปณณภัทร์ โชยพรมมา เสนอปัญหา
6. นายอติเดช เกษสุข เสนอปัญหา
7. นางสาวกาญจนา นนธิ์ เสนอปัญหา

การนำผลการนิเทศภายในไปใช้ปรับปรุงและใช้พัฒนา

โรงเรียนราชดำรินำผลการนิเทศภายในไปใช้ปรับปรุงและใช้พัฒนา คือ

(1) การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบ Active Learning ทั้งในและนอกห้องเรียน เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพ ความถนัด คุณธรรม จริยธรรม จิตอาสา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรสมรรถนะ และทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

(2) การจัดกิจกรรมการพัฒนาครูผู้สอนโดยสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรด้วยรูปแบบ Active Learning ที่หลากหลาย และสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มให้ครูผู้สอนสามารถใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

(3) พัฒนาให้เกิดการจัดการเรียนการสอนทั้งในรูปแบบ on-site และ on-line ปรับกระบวนการการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

